

ПРОЛЕТАРЬСЬКІХ КРАЇН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

21 (1290) АҲТОРАН, 27-га студзеня 1931 г.

ГОД ВЫДАНИЯ X.

ет СССР пастанаўляе:

РЭКОРД ОПОРТУНІСТЫЧНАГА ПРЫТУПЛЕННЯ

„Дабрадушша“ і прымірэнства да варожага ідэалёгіі і вылазак у колектыве ЛКСМБ Менбелпэдтэхнікуму

У кіраўніцтва „зацясаліся“ опартуністычныя прымірэнчыя элементы

Ачысьціць колектыў ад кулацкай аагентуры, забяспечыць разгортваньне большавіцкай самакрытыкі і мобілізацыі комсамольскіх і студэнцкіх мас на хутэйшую і добраякасную падрыхтоўку педагогічных кадраў

Аназваючы жорсткае супраціўленьне нашаму наступленьню, клясавы вораг працягвае свае шчупальцы і ў навучальныя ўстановы, каб так ці інакш, непасрэдна ці праз сваю аагентуру зрываць нашы мерапрыемствы па падрыхтоўцы патрэбных сацыялістычнаму будаўніцтву пролетарскіх кадраў.

Мы ведаем, што контррэвалюцыйныя беларускія нацыянал-дэмакраты, імкнучыся выхоўваць нацыянал-дэмакратычную інтэлігентную працягваючы свае ідэі ў навучальныя ўстановы.

...Яшчэ пры шэфстве Ігнатюскага...

Беларускі Пэдаггікум у Менску, шэфам якога доўгі час зьяўляўся вышэйзгаданы Ігнатюскага, нацыянал-опартуністы Ігнатюскага, значна „акупаваўся“ ўплывам нацыянал-дэмакрату. Працягваючы нацыянал-дэмакратычныя ідэі ў тэхнікуме выяўлялася і ў спробах замены такіх інтэлектуальных тэрмінаў, як „ударныя бригады“ нацыянал-дэмакратычнымі — „уцальныя бригады“ і г. д. У тэхнікуме выдаваўся наскрозь атручаны нацыянал-дэмакратызмам часопіс „Крыніца“, сама назва якога гаворыць за сябе.

Як ужо пісала „Чырвоная Зьмена“ у №290 ад 16 сьнежня 1930 году, у тэхнікуме мелі месца нават арганізаваныя нацыянал-дэмакратычныя вылазкі групы Вышыны, Астрэйкі, Гайкі. Гэта група імкнулася даваць „аполітычнасьць літаратуры“. Яны ня толькі разглядалі творы выключна з „мастацкага боку“, адхіляючы іх сацыяльны змест — тэматыку, але-ж адбрыта заклікалі, што літаратура не павінна адбываць нашата будаўніцтва. Напрыклад, адзін з „літэраў“ гэтай групы Гайка так і заклікаў: „літаратура не павінна адбываць колгаснага будаўніцтва“.

Сама па сабе характарыстыка дзейнасьці гэтай групы бяз лішніх коментарый гаворыць куды яна цягнула літгурток супрацьстаўляючы яго дзейнасьць партыйнай лініі.

І пасля таго, як гэта група была разбіта, удзельнікі не выкіпалі з комсамолу, а некаторыя з тэхнікуму, усё-ж такі Вышына спрабаваў аформіць на 3 курсе другую групу...

Гэтыя ўсім вядомыя контррэвалюцыйныя вылазкі „маладых нацыянал-дэмакрату“ былі нічым іншым як адкрытай атакай аагентуры клясавога ворага на лінію партыі ў тэхнікуме.

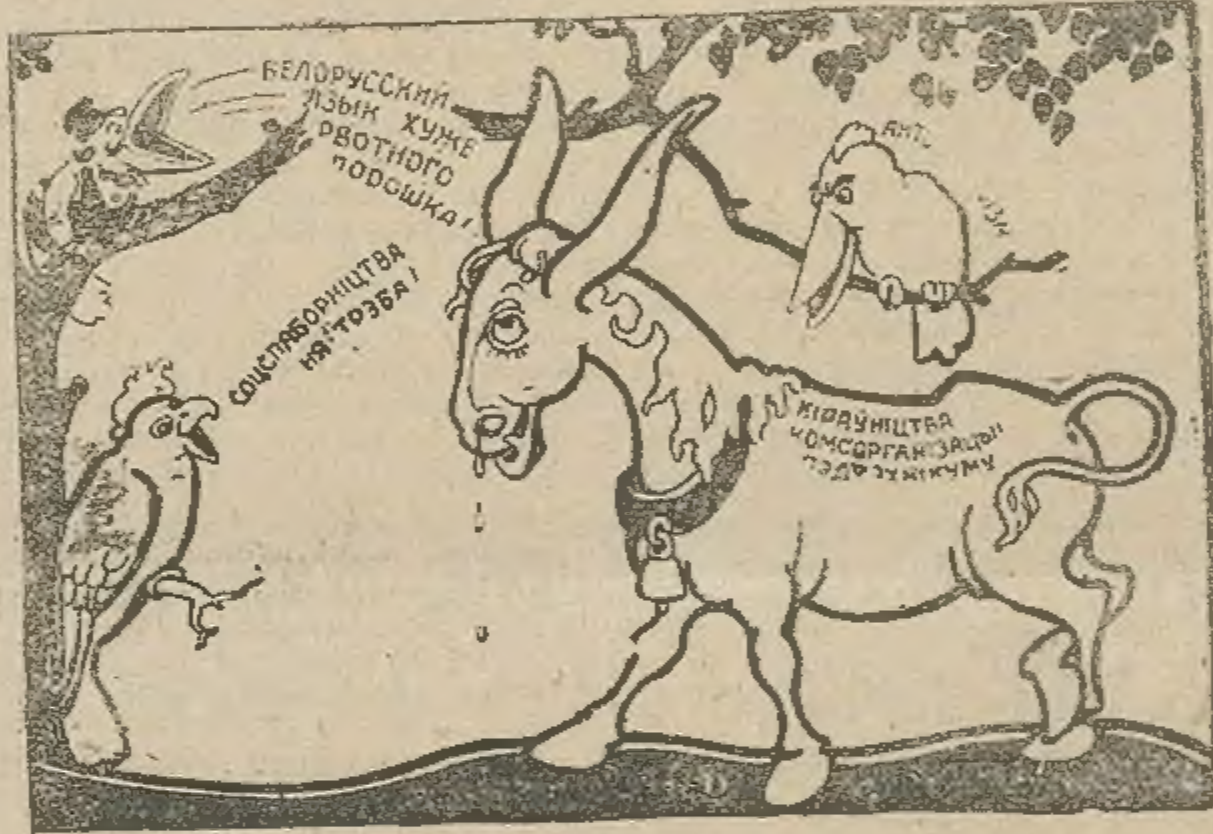
І на сёньняшні дзень, калі ўсё контррэвалюцыйнае сутнасьць беларускага нацыянал-дэмакратызму ўжо выкрыта і пацьверджана дакумэнтальна, калі партыя і рабочая кляса нанесла руйнуючы ўдар па беларускім нацыянал-дэмакратызме, нацыянал-дэмакратычная ідэалёгія ў тэхнікуме усё-ж мае свае правы. Гэта выяўляецца і ў спробах ідэалізаваць правадзіроў буржуазнага нацыяналістычнага руху старажытнай Беларусі, як пролетарскіх, Камісія па правярцы беларусізацыі сустралася напрыклад, з фактам, калі студэнткі Цятроўскай і Варгулава лічаць Кастуся Каліноўскага пролетарскім рэвалюцыянерам.

Вылазкі вялікарасійскага шовінізму

Нацыянал-дэмакратычную ідэалёгію ў тэхнікуме жываць правялі і

вылазкі вялікарасійскага шовінізму. Правядзеньне беларусізацыі не дало належных вынікаў у тэхнікуме. Арганізацыя тэхнікуму зьявілася ў нас не выстарчальна ўвагу на беларусізацыю. Наказам гэтага жэага сьлужыць хадзіць і такі факт, што на 3-м дашкольным курсе 50 прад. студэнтаў кепска ўжывае беларускую мову. Студэнтка 2-га курсу Варгулава амаўляецца гаворыць па-беларуску. Комсамалец Івашын студэнт 3-га курсу, упарта не карыстаецца беларускай мовай і за гэта ад курсавой ячэйкі атрымаў вымову. Студэнт Карачэўскі заяўляе, што „беларускі язык хутэ рэптога парокка“.

Ёсьць шэраг фактаў і насьцяжнага супраціўленьня беларусізацыі з боку значнай часткі студэнтаў, настаўнікаў і абслугоўваючага персаналу (Сьценавіч, Фрыдман, Сьмірнова і інш.). Мясца і пераэжывае задач беларусізацыі, імкненьне правесці яе ў два шчыты, думкі аб тым, што беларусізацыя ўжо скончана. Сэкрэ-

Варожыя сыновы і „дабрадушша“ кіраўніцтва.

тар комсамольскага колектыву тэхнікуму, тав. Каган, так і заявіў, „беларусізацыя ўжо скончана“.

Усе гэтыя факты нехта інакш расцэньвае, як самыя што ні на ёсьць максымалныя правы вялікарасійскага шовінізму, які, жывучы контррэвалюцыйным беларускім нацыянал-дэмакратызмам, пры яго дапамозе, атакуе мерапрыемствы партыі па падрыхтоўцы пролетарскіх педагогічных кадраў.

Здавалася-б, што, улічваючы гэта, комсамольскі колектыў Белпэдаггікуму павінен быў забяспечыць мобілізацыю мас комсамольцаў і беспартыйнага студэнцтва на найбольш рэспэктабельную ўсялякіх варожых вылазак у тэхнікуме. І вось, наколькі гэта зроблена, мы зараз упеўнімся на фактах:

Варожыя атакі і прымірэнцы

Яшчэ ў пачатку кастрычніка 1930 году студэнты трох менскіх пэдаггікумаў — беларускага, польскага і яўрэйскага — вылазкілі на прапу ў колгас імя Х-гоўдзя БССР. Брыгады для працы былі чамусьці разбіты па нацыянальнаму прыпынку, і гэта было выкарыстана клясавым ворагам для ўнясеньня нацыянальнай роўні варожасьці паміж брыгадамі. Ахсьлю мелі месца факты шовінізму і антысэміцкай вылазкі комсамольца-студэнта Белпэдаггікуму Буксы. Гэты Букса абываў студэнтаў яўрэйскага пэдаггікуму „інтэлігентны і сьладкавага расоу“. Треба сказаць, што гэтая антысэміцкая, на сутнасьці контррэвалюцыйная вылазка ня толькі не зніжыла нізкага рэганьня на месцы, але-ж

і пры паддзяленьні вынікаў работы ў колгасе на бюро колектыву 14/Х—30 г. аб гэтай вылазцы, як і аб іншых фактах шовінізму, ніхто нават і не ўспамінуў. Яна была накрыва пададанкай і прымірэнцаў, якіх працавалі тады ў колгасе, але і актыву—членаў бюро колектыву Герасімыча і Красоўскага, якіх, нават пасля таго як супроць гэтага факту выступіла газэта „Ора“ і ён быў з усёй паўватаю выкрыты, выступілі з імкненьнямі змазаць контррэвалюцыйную сутнасьць антысэміцкай вылазкі Буксы.

Але-ж гэта ня ўсё. Комсамалец Восіпчык выступіў з варожага заявай і спрабаваў „давесці“, што „беднае жыць лепш за кулака“. Для нас зусім яразумела, што пад такой „заявай“ гэты кулацкі абаронца паказваў алішкі супроць мерапрыемстваў партыі па барацьбе з кулацтвам, па зьбівацці яго апэляцыі на аснове сучаснай колектывацый.

„Соцспартынства патрэбна для вытворцаў“

Варожая ідэалёгія выяўлялася ня толькі ў варожых і шкодных вылазках, але і ў спробах сарваць работу і соц. спартынства ў тэхнікуме. За адзін толькі лістапад месца 1930 году зроблена 225 прагулаў. Гэта трывожная ліча. Злосна прагулаўчыкі маюцца і сярод комсамольцаў, як напрыклад: Гало-віч, Дзятловіч, Ждановіч, Дубовіч, Ждановіч і інш. Маюцца факты, калі соцспартынства стараюцца зрабіць нічэным; спартынцаў на лепшую запраўку ложка, вылашчываючы з яго вытворцае прызначэньне.

Больш таго. Мы маем факты адкрытых опартуністычных выступленьняў супроць соц. спартынства ў тэхнікуме. Комсамалец двухгадовых падкурсаву Тоўсты каб давесці непатрэбнасьць соцспартынства ў тэхнікуме, заяўляе: „Я лічу, што соцспартынства патрэбна для вытворцаў, якіх вытворцаў прадукту, а не для прадукту, які вытворца прадукта“. Я-жа адмовіўся замацавацца на педагогічнай працы пасля сканчэньня тэхнікуму.

На гэтых падкурсах з 55 комсамольцаў—20 ударнікаў. Сам сэкрэтар ячэйкі Малешка не зьяўляецца ўдарнікам. Гэты-ж Малешка прымірэнца аднёсся да контррэвалюцыйнай вылазкі групы нацыянал-дэмакрату Астрэйкі і К-а і не мобілізаваў масы сваёй ячэйкі на барацьбу з імі.

Неабходна падкрэсьліць, што бюро колектыву ЛКСМБ, заслухоўваючы справядзачу ячэйкі двухгадовых падкурсаву, не дало політычнай ааценкі права-опартуністычнай практыкі кіраўніцтва ячэйкі, а вынесла змазаючую сапраўдае становішча і прымірэнчую пастанову. Сэкрэтар ячэйкі Малешка, які адмовіўся ўступіць у спартынства і ўдарніцтва, прымірэнца да нацыянал-дэмакратычных вылазак, які быў зьняты з працы, а пакінуты ў кіраўніцтве.

Факты падобнага становішча соц. спартынства мы маем і на іншых курсах. На III-м курсе ёсьць зрыўнычкі соц. спартынства. Комсамалец Гомаз уступіў ва ўдарную брыгаду толькі пасля вымовы ад ячэйкі.

Комсамольцы-студэнты ня прымаюць удзелу ў адметных камісіях. Консультацыя і дапамога для адстаючых ня існуе. Лепш пасыпаючыя студэнты часта адмаўляюцца прыняць у сваю брыгаду адстаючых.

У кіраўніцтве—опартуністыя

Мы павінны асабліва падкрэсьліць, што большасьць кіруцтва аагенту, замест таго, рашучы адпор усім гэтым фактам, сама зрывае работу ў тэхнікуме. Група комсамольцаў-актывістаў, студэнтаў 2-га курсу: Красоўскі-сэкрэтар курсавой ячэйкі, член бюро колектыву ЛКСМБ і профкому, Ансон кандыдат бюро колектыву ЛКСМБ і член профкому, Ма-роцкі член профкому, Ліхадзеўскі-член профкому, Прохорчык і Солаў,—дэжурныя сарвалі лекцыю. Калі гэта пытаньне разглядалася на бюро колектыву, то яны прадстаўляючы там большасьць, правялі ў сваю карысьць пастанову.

Ня гледзячы на тое, што парт-ячэйка выступіла супроць пастановы колектыву, кваліфікавала яе, як опартуністычную і выказалася за вывад зрыўчыкаў з кіраўніцтва колектыву, усё-ж яны, пры перагля-дзе гэтай справы на бюро колектыву ў другі раз, правялі сваю лінію.

Гэтага дабіліся і на сходзе, і ў выніку-засталіся ў кіраўніцтве колектыву. Варта падкрэсьліць, што гэта ядро і ў мінулым сваімі пасыпачка адносін і ўласным парухам працэдурнага падтрымлівала ўсё кія дэарганізатарскія настроі ў курсе.

Ахсьлю зусім не выпадковыя значаныя ўжо факты прымірэнца з боку бюро колектыву да варожых вылазак і правай практыкі. У прыватнасьці невыпадковым зьяўляецца факт прымірэнца пастановы і справядзачу ячэйкі ЛКСМБ 2-га курсу, сэкрэтарам якое—знамы нам Красоўскі. У гэтай пастанаве адначасна шэраг буйных прарываў: рабоды ячэйкі, якіх маглі адары-толькі ў выніку права-опартуністычнай практыкі кіраўніцтва, але гэтым прарывам ня дана патрэбна політычнай ааценкі. Сэкрэтар ячэйкі Красоўскі—прымірэнца да антысэміцкіх і шовіністычных вылазак у час працы ў колгасе імя Х-гоўдзя БССР, удзельнік зрыву лекцыі—ня быў зьняты з кіраўніцтва ячэйкі і колектыву.

Усе пералічаныя факты даюць нам поўны малюнак політычнага твару комсамольскага кіраўніцтва Белпэдаггікуму. Аказваецца ў значнай частцы ў руках опартуністычных і прымірэнчых ментаў, кіраўніцтва не забяспечыла мобілізацыі мас комсамольцаў і беспартыйнага студэнцтва на а найбольш рэспэктабельную барацьбу з варожым вылазкамі ў тэхнікуме, не мобілізаваў масы на хутэйшую і добраякасную падрыхтоўку педагогічных кадраў. Яно праводзіла права-опартуністычную практыку, яно схіляла галаву перад атакамі ворага.

Слова за самакрытыкай

Культэстафэты і месячнікі практыкі беларусізацыі комсамольскіх і дэятыван ня выкарыстаны ў мобілізацыі мас комсамольцаў і студэнтаў на арганізацыйны рашучы ўдар па варожых вылазках, а больш пасыпаючае зьдэсьняньне задач удзелу колектыву ў пэдаггікабудаўніцтве. Культэстафэты праведзены аднабожа, комсамольскі колектыў і арганізацыя тэхнікума абмежаваліся галоўным чынам ідэалізацыяй культуры, ды і без правэркі іх работы. Культэстафэты для дасягненьня зруху ўсёй унутранай рабоды тэхнікума была выкарыстана.

А дзе-ж была ў такім выпадку самакрытыка? Аб становішчы самакрытыкі мы можам меркаваць усёго сказаўшы. Яна не зьяўляецца зброяй барацьбы з варожымі вылазкамі і прымірэнствам. Лепшым спосабам змазаць гэтага зьяўляецца тое, што да гэтага часу ня зьняты з комсамольскага кіраўніцтва опартуністычныя і прымірэнчыя элементы.

Партыйная ячэйка прагледзеў усё гэтыя факты і не зрабіла счасова патрэбных вывадаў.

Опартуністычнае кіраўніцтва комсамольскай ааганізацыі тэхнікума павінна быць неадкладна распушчана. Комсамольскія і студэнцкія масы павінны быць мобілізаваны на найбольш ажыццяўленьне ў сьмэштодэняй рабоды задач партыі падрыхтоўцы педагогічных кадраў рашэньняў апошніх комсамольскіх зьездаў: X ЛКСМБ і IX УсеЛКСМБ.

М. Жыр.

